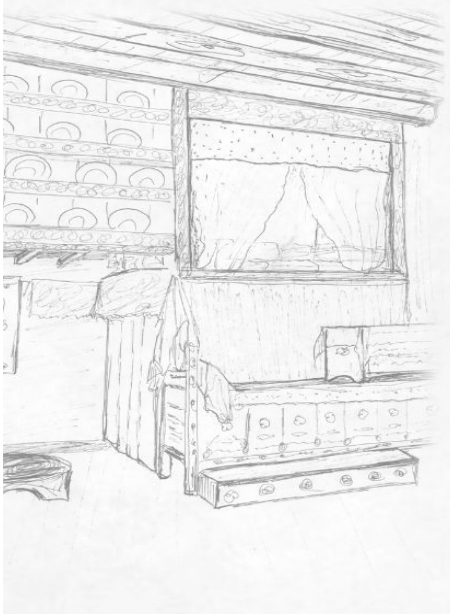


“Εσωτερική διακόσμηση  
καταλυμάτων φιλοξενίας  
με βάση την Αστυπαλίτικη  
πολιτιστική κληρονομιά”



Πτυχιακή εργασία  
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής  
Τμήμα εσωτερικής αρχιτεκτονικής  
Κονταξή Δάφνη



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ  
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ - ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ  
ΤΜΗΜΑ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Η απεικόνιση των αποχρώσεων της Αστυπαλίτικης  
παράδοσης στη σύγχρονη φιλοξενία

ΑΘΗΝΑ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ  
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

“Εσωτερική διακόσμηση καταλυμάτων φιλοξενίας  
με βάση την Αστυπαλίτικη πολιτιστική κληρονομιά”

“Interior design of tourist accommodations  
based on the cultural heritage of Astypalaia”

ΑΜ: 15090

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:  
ΜΑΡΙΑ ΜΟΙΡΑ



## ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η πτυχιακή εργασία εξετάστηκε επιτυχώς από την κάτωθι Εξεταστική Επιτροπή (συμπεριλαμβανομένου και του Εισηγητή):

1. Μαρία Μοίρα

2. Φράγκου Διονυσία

3. Μπαρκούτα Γιάννα

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Κονταξή Δάφνη του Νικολάου, με αριθμό μητρώου 15090, φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, δηλώνω υπεύθυνα ότι: «Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης βεβαιώνω ότι η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου»

Η Δηλούσα  
Κονταξή Δάφνη



## Ευχαριστίες

Η παρούσα πτυχιακή εργασία με θέμα «Την εκσυγχρόνιση της εσωτερικής αρχιτεκτονικής παραδοσιακής Αστυπαλίτικης οικίας, σε συνδυασμό με την απεικόνιση αποχρώσεων και στοιχείων της γυναικείας παραδοσιακής φορεσιάς του τόπου, μέσω της δημιουργίας τριών κτισμάτων σύγχρονης φιλοξενίας» πραγματοποιήθηκε από τη φοιτήτρια Κονταξή Δάφνη του τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής το έτος 2021-2022. Με την ολοκλήρωση της εργασίας μου θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κ. Μαρία Μοίρα για τη συνεχή καθοδήγησή της, για τις ουσιώδεις συμβουλές και την ενθάρρυνση που μου παρείχε όλο αυτό το χρονικό διάστημα.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Περίληψη
2. Λέξεις - φράσεις κλειδιά
3. Γεωγραφική και πολιτιστική ανάλυση
  - 3.1 Τοποθεσία και πληθυσμός Αστυπάλαιας
  - 3.2 Βασικό μορφολογικό στοιχείο Αστυπάλαιας και τα σημεία ενδιαφέροντος
  - 3.3 Ιστορικά στοιχεία
  - 3.4 Κάστρο Αστυπάλαιας και η τελευταία φύλακός του
  - 3.5 Πολεοδομική εξέλιξη νησιού
4. Τουρισμός και εμπορικότητα
  - 4.1 Διαχρονική πορεία τουρισμού
  - 4.2 Target groups
5. Αστυπαλίτικη πολιτιστική κληρονομιά
  - 5.1 Μορφολογικά στοιχεία κατοικίας
  - 5.2 Γυναικεία παραδοσιακή φορεσιά
6. Η πλατφόρμα Airbnb
7. Η Ιδέα και η ανάλυση της
  - 7.1 Τοποθεσία κτισμάτων
  - 7.2 Σύνδεση μεταξύ των κτισμάτων
  - 7.3 Κριτήρια και ιδέα
8. Αρχιτεκτονικά σχέδια των Airbnb και τωρινές φωτογραφίες
9. 3D Σχέδια
10. Συμπέρασμα
11. Βιβλιογραφία / Πηγές

## 1. Περίληψη

Το αντικείμενο μελέτης της συγκεκριμένης πτυχιακής εργασίας αναπτύσσεται γύρω από τον εξυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων στο νησί της Αστυπάλαιας, μέσω του πρίσματος της τοπικής πολιτισμικής κληρονομιάς και παίρνοντας υπόψη τον παράγοντα της εμπορικότητας. Αρχικά, παρουσιάζονται κάποια γεωγραφικά, ιστορικά και πολεοδομικά στοιχεία του νησιού, ώστε ο αναγνώστης να μπορέσει να σχηματίσει μια σφαιρική εικόνα για την Αστυπάλαια. Έπειτα το κείμενο επικεντρώνεται στον παράγοντα του τουρισμού και της εμπορικότητας που άλλωστε είναι κρίσιμο στοιχείο της συγκεκριμένης καλλιτεχνικής/σχεδιαστικής πρότασης. Τα ποιοτικά στοιχεία του αστυπαλίτικου τουρισμού μας οδηγούν στην απόφαση της αρχιτεκτονικής εκσυγχρόνισης των καταλυμάτων μέσω της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς που αναλύεται εκτενέστατα όσον αφορά τη λαογραφική παράδοση. Τελικώς, αναλύεται η πρόταση, με την παρουσίαση σχεδιαστικών εκδοχών των τριών καταλυμάτων και την πλήρη τεκμηρίωση των στοχευμένων επιλογών.

## 2. Λέξεις - φράσεις κλειδιά

Αστυπάλαια, εξέλιξη, target groups, εσωτερικά μορφολογικά στοιχεία, γυναικεία παραδοσιακή φορεσιά, εμπορικότητα, χρωματικές διαβαθμίσεις, κόκκινο, πράσινο, μπλε, κίτρινο, πορτοκαλί, μωβ, χρυσό, airbnb, 3 επίπεδα, τρίγωνο, χρωματικός κύκλος



### 3.1 Τοποθεσία και πληθυσμός Αστυπάλαιας

Η **Αστυπάλεια** είναι το πέμπτο σε έκταση νησί των Δωδεκανήσων(εικ.1). Διοικητικά και εκκλησιαστικά υπάγεται στην επαρχία Καλύμνου. Αποτελεί χωριστό Δήμο. Έχει έκταση 99,19 τ.χλμ. και βρίσκεται 27 μίλια Ν.Α. της Αμοργού. Είναι νησί άνυδρο και ξηρό, ενώ παράλληλα καλύπτεται κατά 97,8 % από σκληρόφυλλους θάμνους που χρησιμοποιούνται για βοσκή και μελισσοκομία.

Η Χώρα ή Αστυπάλεια είναι πρωτεύουσα(εικ2) και λιμάνι της νήσου Αστυπάλαιας των Δωδεκανήσων. Βρίσκεται στο κέντρο του νότιου Αιγαίου, μεταξύ Ανάφης και Κω. και έχει 1.055 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2016 και είναι ο μεγαλύτερος οικισμός του νησιού. Στο χάρτη φαίνεται αποκομμένη από το Δωδεκανησιακό σύμπλεγμα πλησιάζοντας περισσότερο προς το νησιωτικό σχηματισμό των Κυκλάδων.



Εικ. 1 Χάρτης Αστυπάλαιας

### 3.2 Βασικό μορφολογικό στοιχείο Αστυπάλαιας

Μορφολογικό βασικό χαρακτηριστικό του νησιού είναι ο στενός ισθμός (εικ.3) που το χωρίζει σε δυο τμήματα. Είναι και το πιο στενό κομμάτι του νησιού σχηματίζοντας το “σώμα” της πεταλούδας, γι’ αυτό και είναι γνωστό ως “Η πεταλούδα του Αιγαίου”. Τη Χώρα του νησιού, θα τη βρούμε στη θέση της αρχαίας πόλης, νότια από τον ισθμό(Στενό), πάνω από την οποία δεσπόζει το φρούριο που είχε ανακαινίσει ο Ιωάννης Δ' Quiirini, το πολυτραγουδισμένο από τη λαϊκή μούσα «Κάστρο της Αστροπαλιάς». Σήμερα έχει επεκταθεί προς τα κάτω μέχρι την ακτή όπου βρίσκεται το σημερινό λιμάνι (Πέρα Γιαλός, εικ.4).

Κοντά στον κύριο οικισμό, 20’ με τα πόδια και 4’ με το αυτοκίνητο, είναι το Λιβάδι(εικ. 5). Εύφορη παραθαλάσσια κοιλάδα, εμπλουτισμένη από γεωτρήσεις, και το φράγμα που παράγει εσπεριδοειδή και κηπευτικά, καταλήγοντας σε μια μεγάλη σε έκταση κρυσταλλική παραλία, από τις πιο τουριστικές μέχρι και σήμερα.

Πηγαίνοντας βόρεια θα δούμε την Ανάληψη(εικ.6), (ή Μαλτεζάνα). Ένα μεγάλο σε έκταση λιμάνι, αλλά μικρό σε οικισμό.



Εικ. 2 Χώρα  
Αστιυπάλαιας,

(Φωτογραφία: Περικλής Μέρακος)



Εικ. 3 Παραλία Στενό, (Φωτογραφία: Matt Barrett)

Το μικρό νησί της Δωδεκανήσου, Αστυπάλαια (‘Αστυ + παλαιά δηλαδή παλιά πόλη, το όνομα δόθηκε από τους Δωριείς κατά τη γεωμετρική εποχή) ή Αστυπαλιά για τους κάτοικους του, αναφέρεται συχνά και με τα ονόματα Αστροπαλιά (‘Αστρο + παλαιό) και Σταμπάλια.



Εικ. 4 Πέρα Γυαλός (Φωτογράφος: Κονταξή Δάφνη)

Οι αρχαίοι Έλληνες την επονόμασαν “Τράπεζα θεών” για την αφθονία των καρπών της και για τα πολλά και μυροβόλα λουλούδια της, ενώ οι Ρωμαίοι την ονόμασαν “ιχθυόεσσα” για την αναπτυγμένη αλιεία της. Όπως και τώρα, και τότε το μέλι της ήταν ονομαστό. Αξιοπερίεργο είναι ότι δεν υπάρχουν φίδια στο νησί και γι’ αυτό ο Αριστοτέλης έγραφε ότι *«εχθράν είναι τοις όφρσιν η των Αστυπαλαίων γη»*.



Εικ. 5 Παραλία Λιβιάδι

1\*) Σταμπάλια: Ονομα καταλοιπο της ιταλικής κατοχης

Αξιοθέατα του νησιού είναι οι γραφικοί ανεμόμυλοι(εικ.7), τα μοναδικά σπιτάκια στο Κάστρο (του Καράη τα στενά), οι γραφικές παραλίες και τα φυσικά λιμάνια. Μέσα στο Κάστρο βρίσκονται δύο παλιές ονομαστές εκκλησίες, ο Αη Γιώργης και η Παναγία του Κάστρου (Ευαγγελισμός). Όμως το ονομαστότερο προσκύνημα του νησιού είναι η Παναγία η Πορταΐτισσα.



Εικ. 6 Μαλτεζάνα/Ανάλυψη , (Φωτογραφία: Μαρία Ηλιάκη)



Εικ. 7 Χώρα Αστυπάλαιας – Μύλοι (Φωτογράφος: Κονταξή Δάφνη)

### 3.3 Ιστορικά στοιχεία

Η Αστυπάλεια είναι γνωστή από τα προϊστορικά χρόνια. Οι Κάρες ήταν οι αρχαιότεροι κάτοικοι της και αυτοί που την ονόμασαν Πύρρα για το κοκκινωπό χρώμα του εδάφους της, ενώ πιθανόν το νησί να είχε σχέσεις και με τους Φοίνικες. Σύμφωνα με τη μυθολογία, η Αστυπάλεια και η Ευρώπη ήταν κόρες του Φοίνικα και της Περιμήδης.

Πλούσια σε αρχαίες επιγραφές, αλλά με ελάχιστες αρχαιότητες, ίσως επειδή το μεσαιωνικό Κάστρο και η χώρα καταλαμβάνουν το χώρο της παλαιάς ακρόπολης και της πόλης. Πιο συγκεκριμένα, σε ένα σπίτι του Κάστρου υπάρχει ανάγλυφο της Ελληνιστικής περιόδου και πολλά σπίτια της πόλης έχουν ενσωματωμένα στην τοιχοποιία τους σπασμένα γλυπτά κομμάτια.

Κατά τους αρχαίους χρόνους το εμπόριο έπαιζε το σπουδαιότερο ρόλο στην οικονομία του νησιού, γι' αυτό και οι οικισμοί που αναπτύχθηκαν ήταν παραλιακοί: Πέρα Γιαλός(σημερινό λιμάνι) (εικ.4), Βαθύ(εικ. 8), Μαλτεζάνα(εικ. 6), Αγριλίδι(εικ. 9). Το Βαθύ γνώρισε μεγάλη άνθηση στο παρελθόν ως τόπος μεγάλης παραγωγής ασβέστη, που κάλυπτε τις ντόπιες ανάγκες και περίσσευε για εξαγωγή, σε γραφικότατο βαθύ κόλπο, που σήμερα κατοικείται από 3-4 οικογένειες, συγκεντρώνει όμως το καλοκαίρι το ενδιαφέρον των παραθεριστών.



Εικ. 8 Βαθύ , (Φωτογραφία: Αντώνης Νικολάκης)

Στην Ελληνιστική εποχή υπήρχε λιμάνι-σταθμός των Πτολεμαίων και στη Ρωμαϊκή, το 149 π.Χ., έκλεισε συμφωνία με τους Ρωμαίους να χρησιμοποιούν τα λιμάνια της ως ορμητήριο (λόγω των πολλών φυσικών λιμανιών της), για την αντιμετώπιση των πειρατών του Αιγαίου, δίνοντας ταυτόχρονα στους κατοίκους εσωτερική αυτονομία.



Εικ. 9 Παραλία Αγγιλίδι

Στους Βυζαντινούς χρόνους η Αστυπάλαια αναφέρεται σαν ανεξάρτητη πολιτεία. Μετά τον 9<sup>ο</sup> αιώνα το Βυζάντιο χτίζει κάστρα για την υπεράσπιση των νησιών. Ολόκληρη αυτή η εποχή χαρακτηρίζεται από την ανασφάλεια των νησιωτικών πληθυσμών που είχε σαν αποτέλεσμα την αλλαγή της οικιστικής δομής των νησιών, με την παρακμή των παράλιων οικισμών, την μετακίνηση των πληθυσμών στο εσωτερικό και την ανέγερση κάστρων για προστασία.

#### Ενετοκρατία

Το 1207, η Αστυπάλαια πέρασε στην κυριαρχία των Ενετών. Παραχωρείται στον Giovanni I Querini, ένα Βενετό ευγενή ως ανταπόδοση των υπηρεσιών του για την ίδρυση του Δουκάτου της Νάξου. Αυτός ήταν ο ιδρυτής και πρώτος ιδιοκτήτης ενός οικήματος, το οποίο αποτέλεσε τον πυρήνα του σημερινού οικισμού.

#### Επανάκτηση από Βυζάντιο

Μεταξύ 1334 και 1348, έπεσε μεγάλη δυστυχία στο νησί. Επιδεινώνεται η ανασφάλεια των νησιωτικών πληθυσμών. Οι Τούρκοι κάνουν πολλές επιδρομές στα νησιά του Αιγαίου με αποτέλεσμα αυτά να ερημώσουν. Έτσι το 1341 γίνεται μία επιδρομή στο νησί της Αστυπάλαιας από τον Omar Morbassan, Εμίρη του Αιδινίου και το νησί ερημώνει για 72 ολόκληρα χρόνια.

Το 1413 πρωταγωνιστεί ο Zannaki Querini. Αγόρασε το νησί, καθώς το ίδιο στερούνταν προστασία. Εγκαταστάθηκε εκεί και πήρε τον τίτλο του κόμη. Επιχείρησε να ιδρύσει μία νέα πόλη στη θέση της παλιάς, την οποία ονόμασε «Ασύνεα». Η προσπάθεια του όμως αυτή δεν ευδοκίμησε διότι δεν τον ακολούθησαν αρκετοί κάτοικοι. Την ίδια περίοδο χτίστηκε από τη Βενετσιάνικη οικογένεια των Querini πάνω στην αρχαία ακρόπολη και το κάστρο της Αστυπάλαιας. (εικ. 10)



Εικ. 10 Κάστρο Αστυπάλαιας, (Φωτογράφος: Μανώλης Παπαθανασίου)



Εικ. 11 Κάτοψη, Μπροσινή όψη, Κάτοψη Κάστρου Αστυπάλαιας, (Τιέλης Δημήτρης)

Τελικά η ουσιαστική ίδρυση του νεότερου οικισμού της Αστυπάλαιας οφείλεται σε μια οργανωμένη και χρονικά εντοπισμένη προσπάθεια εκμετάλλευσης της φεουδαρχικής ιδιοκτησίας. Το 1470, όταν διοικούσε ο Francesco Querini, οι κάτοικοι της Αστυπάλαιας ήταν μόλις 400.

Με το πέρασμα των χρόνων η Οθωμανική αυτοκρατορία δυνάμωσε. Έτσι άρχισε να εξαπλώνεται στον Ελλαδικό χώρο και κυρίως στα νησιά του Αιγαίου.

Το 1537 ο Σουλεϊμάν ο Α΄ ο Μεγαλοπρεπής εκστρατεύει εναντίον της Κέρκυρας. Η αποτυχία του εγχειρήματος στρέφει τους Οθωμανούς προς το Αιγαίο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ερήμωση κάποιων νησιών, όπως την Αστυπάλαια. Έτσι έληξε και η δυναστεία των Querini το 1537 χωρίς καταστροφικές συνέπειες για το νησί.

Από το 1537 έως και το 1566 το νησί αυτοδιοικείται από Συμβούλιο Δημογερόντων.

### Τουρκοκρατία

Κατά τον 18ο αι. η οικονομία των νησιών ανθεί. Η Αστυπάλαια παρουσιάζει μία εμπορική δραστηριότητα η οποία στηρίζεται κυρίως στην παραγωγή γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

Το 1821 η Αστυπάλαια προσχώρησε πρόθυμα στην Επανάσταση. Στις 4 Μαΐου του 1823 οι Αστυπαλίτες έλαβαν μέρος στην ναυμαχία του Γέροντα και το 1828 το νησί περιληφθεί στο νέο Ελληνικό κράτος υπό την διοίκηση του Καποδίστρια. Το 1830 όμως αποδόθηκε ξανά στην Οθωμανική αυτοκρατορία.

Το διάστημα 1830-1870 η οικονομία του νησιού αναπτύσσεται λόγω του εμπορίου. Η βιομηχανική όμως επανάσταση έφερε την καταστροφή του περίφημου εμπορίου της Ανατολής. Αυτό ήταν μεγάλο πλήγμα για το νησί, με αποτέλεσμα να μη μπορεί να ανταπεξέλθει στις ανάγκες των 4.000 κατοίκων της και να αρχίσει η μετανάστευση και φυσικά η παρακμή.

### Νεότερη Ιστορία

Το 1911, κατά την εισβολή των Ιταλών στα Δωδεκάνησα, η Αστυπάλαια είναι η πρώτη που καταλαμβάνεται, λόγω της στρατηγικής θέσης της

Τέλος, τον Απρίλιο του 1912 κατά τον Ιταλοτουρκικό πόλεμο, το νησί καταλαμβάνεται από την Ιταλία μέχρι τον Μάρτιο του 1948, οπότε παραχωρείται στην Ελλάδα, μαζί με τα άλλα Δωδεκάνησα.

Η μετανάστευση συνεχίζεται και η ανοικοδόμηση θα σταματήσει μέχρι το 1920.



### 3.4 Κάστρο Αστυπάλαιας και η τελευταία φύλακός του

#### Το Κάστρο της Αστροπαλιάς

Το Ενετικό πέτρινο Κάστρο, σήμερα δεσπόζει πάνω στο λόφο-χερσόνησο ύψους 130 μ. Έχει άμεση ορατότητα με τα δύο φυσικά λιμάνια Μαλτεζάνα και Άγιος Ανδρέας, καθώς και με τον Πέρα Γιαλό και το Λιβάδι. Χτίστηκε κυρίως για την άμυνα του νησιού, εναντίων των πειρατών.

Το Κάστρο της Αστυπάλαιας καταλαμβάνει ένα σχεδόν επίπεδο επίμηκες πλάτωμα εκτάσεως τεσσάρων περίπου στρεμμάτων μήκους 120 και πλάτους 40-45 μ. και περιβάλλει την κορυφή βραχώδους λόφου ύψους περίπου 130 μ.

Το τείχος του Κάστρου αποτελείται από τα περιμετρικά σπίτια του, που είναι και τα παλαιότερα. Οι κάτοικοι του νησιού, από το φόβο των πειρατών, έχτισαν και το εσωτερικό του Κάστρου. Αποτελεί τυπικό οχυρωμένο οικισμό, η οχύρωση του οποίου έχει προκύψει με την παράθεση και τη σύγχρονη ανέγερση περιμετρικών μονάδων κατοικίας. Πρόκειται για τα παλαιότερα σπίτια του Κάστρου γνωστά ως «ξώκαστρα». Τριώροφα στην πλειοψηφία τους, επιμήκη, στενομέτωπα, με δύο ή τρεις μονόχωρες κατοικίες το καθένα, διαμορφώνουν την εξωτερική όψη του κάστρου, που ποικίλλει με ανοίγματα παραθύρων, τα οποία επεκτάθηκαν αποκτώντας σε ορισμένες περιπτώσεις και ξύλινους εξώστες κυρίως τον 18ο αιώνα.



Εικ. 12 Κάστρο Αστυπάλαιας (Φωτογράφος: Κονταξή Δάφνη)

Η τελευταία φύλακας του Κάστρου της Αστυπάλαιας

Τεράστια αγάπη για την πατρίδα, την πεταλούδα του Αγαίου, της έδειξε η Ξενούλα Πετρινώλη. Γνώριζε με λεπτομέρεια τι έγραψαν οι περιηγητές για την Αστυπάλαια, τα πάντα για το επιβλητικό κάστρο, για τον πληθυσμό του, για τις συνήθειες των κατοίκων και για τα κτήρια. Κράτησε φυλαγμένες μέσα της τις πάρα πολλές γνώσεις.

Η ίδια εξηγεί στο iefimerida: «Το νησί μου είναι ένας υπέροχος τόπος. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν πολλές δουλειές για εμάς τους νέους. Εγώ είμαι η τελευταία φύλακας του Κάστρου της Αστυπάλαιας. Τα τελευταία τρία χρόνια δεν έχει προκηρυχθεί η θέση και τα κτήρια του κάστρου δεν είναι επισκέψιμα. Ελπίζω στο μέλλον να μου δοθεί η ευκαιρία να εργαστώ σαν φύλακας του Κάστρου. Θέλω να μεταλαμπαδεύω τις γνώσεις μου στους επισκέπτες του νησιού μου, που τόσο αγαπώ. Το πρόβλημα της εργασίας στα νησιά της άγονης γραμμής δεν είναι μόνο δικό μου. Υπάρχουν εκατοντάδες αξιόλογοι νέοι, οι οποίοι δεν έχουν δουλειά και κάθονται στα σπίτια τους. Και όταν δεν έχει δουλειά στην ηλικία τη δική μου τα πράγματα είναι δύσκολα».

### 3.5 Πολεοδομική εξέλιξη νησιού

Η μελέτη της πολεοδομικής εξέλιξης της Χώρας της Αστυπάλαιας, συναντά ορισμένα εγγενή προβλήματα, που δυσχεραίνουν την έρευνα. Η σημασία της Αστυπάλαιας ήταν σε όλη τη διάρκεια της ιστορικής της πορείας μάλλον περιορισμένη. Όπως φαίνεται, το νησί δεν γνώρισε εξαιρετική ανάπτυξη, που θα είχε ως συνέπεια την προβολή του έξω από τα στενά όρια.

Ως τις αρχές του 20ου αιώνα ουσιαστικά μόνο υποθέσεις μπορούν να διατυπωθούν για την οικιστική **εξέλιξη** της Χώρας. Μέσω της μελέτης του πολεοδομικού ιστού είναι δυνατό να εντοπισθούν ορισμένες ενδείξεις για την πορεία της ανάπτυξης του οικισμού στο χώρο.

Χάρτης πολεοδομικής εξέλιξης της Χώρας

I. 1413

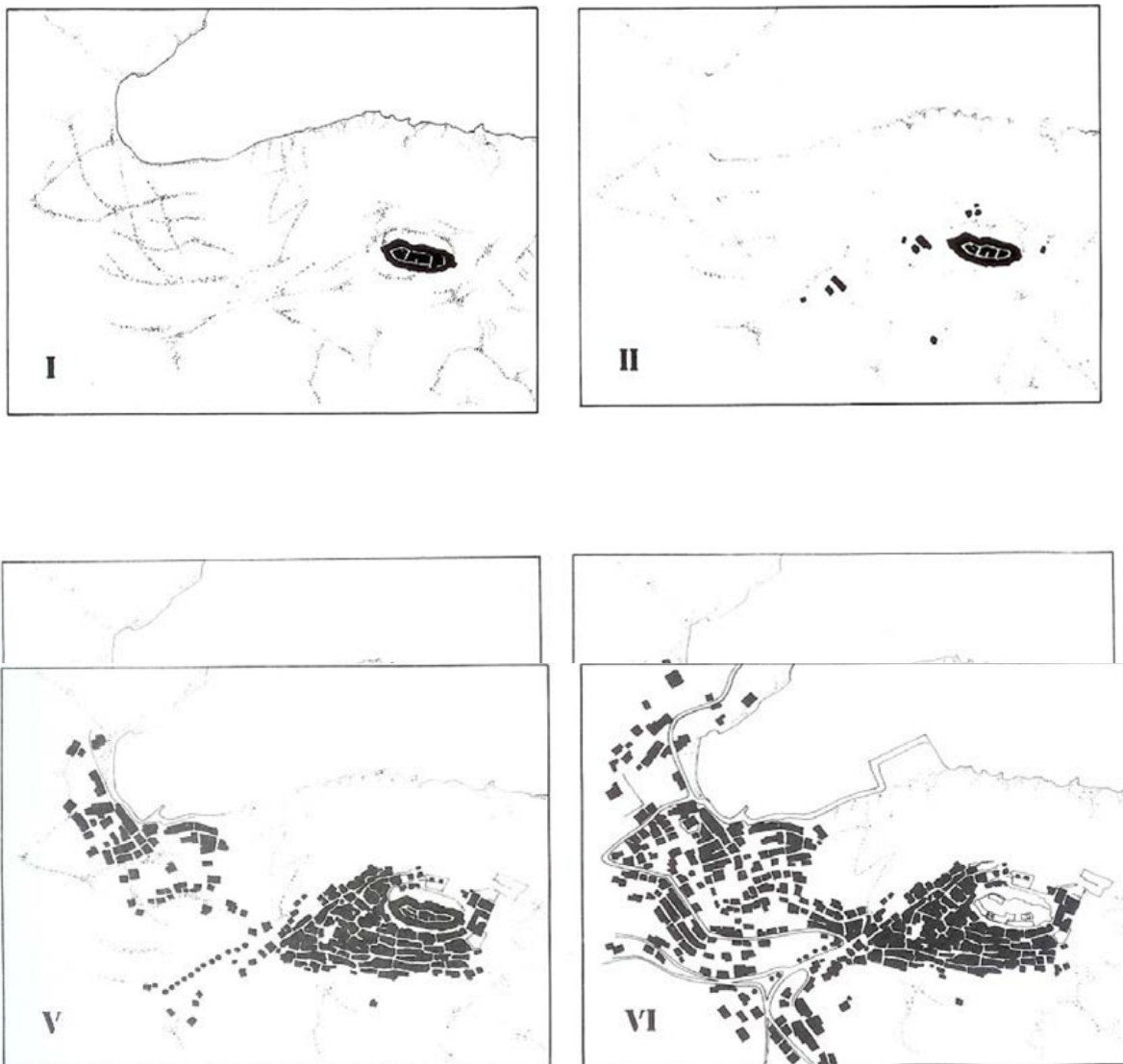
II. 1413 – Μέσα 18ου αι.

III. Μέσα 18ου – Μέσα 19ου αι.

IV. Μέσα 19ου – 1912

V. 1912 – 1948

VI. 1958 – 1984



Εικ. 13-18 Πολεοδομικός Χάρτης

Για την πολεοδομική μορφή του οικισμού της Χώρας της Αστυπάλαιας και την εξέλιξη του ως τις αρχές του 15ου αι., τίποτα απολύτως δεν είναι γνωστό.

Με τον επανεποικισμό του έρημου φέουδου της Αστυπάλαιας στα 1413 από τον Giovanni IV Querini αρχίζει και η ιστορία του οικισμού, η εξέλιξη του οποίου οδήγησε στην σημερινή Χώρα, πρωτεύουσα του νησιού

Στα χρόνια που ακολούθησαν την ίδρυση του Κάστρου της Αστυπάλαιας, τον 15ο, 16ο και 17ο αι., είναι σαφές ότι οι συνθήκες ζωής στο Αρχιπέλαγος, με τις συνεχείς πειρατικές επιδρομές και λεηλασίες από Τούρκους και Χριστιανούς κουρσάρους, σε συνδυασμό με την οικονομική εξαθλίωση των πληθυσμών, που επέφερε η ασταθής πολιτική κατάσταση, κάθε άλλο παρά επέτρεπαν την ανάπτυξη των οικισμών και την επέκτασή τους έξω από τους μεσαιωνικούς οχυρωμένους πυρήνες.

Στο δεύτερο μισό του 18ου αι. και ως το 1830, που σταμάτησε οριστικά η πειρατεία – γεγονός που βάσιμα μπορούμε να υποθέσουμε ότι θα έδωσε μεγάλη ώθηση στην ανάπτυξη του οικισμού συγχρόνως με κάποια οικονομική άνοδο – πρέπει να πραγματοποιήθηκε η πρώτη επέκταση του οικισμού έξω από το Κάστρο.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου η Αστυπάλαια δοκιμάστηκε αρκετά, ενώ κατά τις εχθροπραξίες δεν έλειψαν και οι καταστροφές, όπως εκείνες που προκλήθηκαν από βομβαρδισμό σε πολλά κτίρια του Πέρα Γιαλού μεταξύ των οποίων και ο ναός του Αγίου Νικολάου, το Σχολείο κ.τ.λ. Έτσι ο οικισμός μπήκε σε μία νέα φάση της ζωής του, συνδυασμένη με έντονες κοινωνικές αλλαγές που συνακολούθησαν την Ένωση και που κορυφώθηκαν αργότερα με την εσωτερική μετανάστευση, την τουριστική ανάπτυξη κ.ά.

#### 4. Τουρισμός και εμπορικότητα

Όσον αφορά την εξέλιξη του τουρισμού της Αστυπάλαιας, έχει γίνει μία σχετική έρευνα και σύγκριση των τελευταίων 6 χρόνων, 2016-2021 με την βοήθεια και την άμεση επικοινωνία με το συμβούλιο του Δήμου του νησιού.

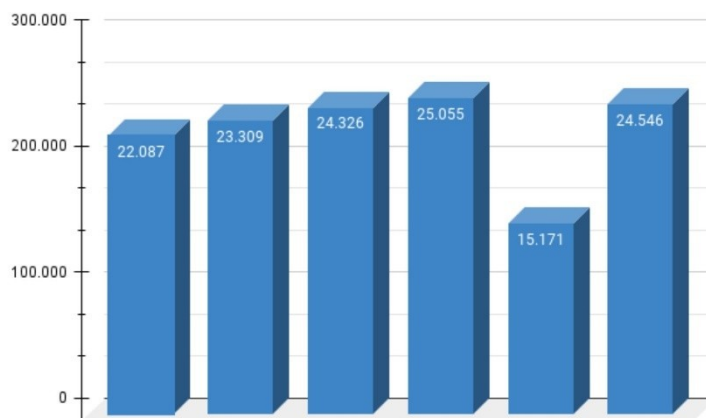


Εικ. 19 Λιμάνι Άγιος Αντρέας

##### 4.1 Διαχρονική πορεία τουρισμού

Ακολουθεί πίνακας με τη διαχρονική πορεία των ακτοπλοϊκών αφίξεων και απεικόνιση της επιβατικής κίνησης με ιστόγραμμα(περίοδος από Μάιο μέχρι και Οκτώβριο) που προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

ΕΤΟΣ	ΑΦΙΞΕΙΣ
2016	22.087
2017	23.309
2018	24.326
2019	25.055
2020	15.171
2021	24.546

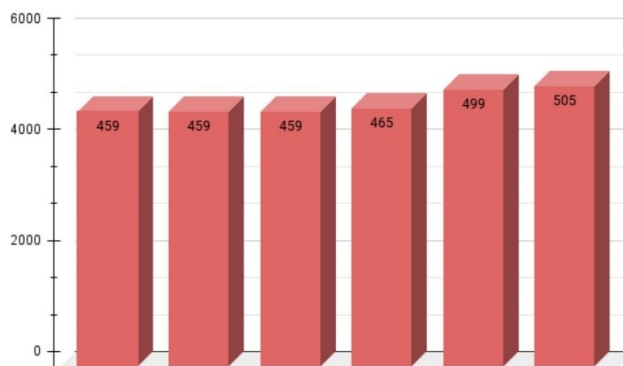


Σύμφωνα με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, ο αριθμός των ξενοδοχειακών μονάδων ανέρχεται στους 18 και παραμένει σχεδόν σταθερός τα τελευταία 6 χρόνια από το 2016 όπως φαίνεται κι από τον παρακάτω πίνακα:

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
2016	14
2017	14
2018	15
2019	16
2020	16
2021	18

Παρόλο που ο αριθμός των ξενοδοχείων δεν έχει σημαντικές διακυμάνσεις, παρακάτω γίνεται μελέτη με των αριθμών των δωματίων αλλά και των κλινών. Όπως θα δούμε με την προσθήκη 2 ξενοδοχείων το 2021 ο αριθμός των κλινών αυξήθηκε κατά 6:

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΑΤΙΩΝ
2016	235
2017	235
2018	235
2019	238
2020	250
2021	257



ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ
2016	459
2017	459
2018	459
2019	465
2020	499
2021	505

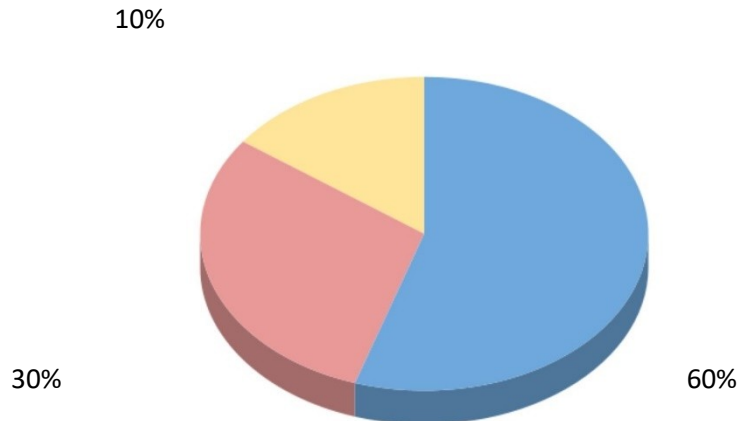


#### 4.2 Target groups

Τέλος, να επισημάνουμε το κομμάτι των ανθρώπινων ομάδων που εισέρχονται στο νησί(**target groups**)

Μετά από έρευνα και μελέτη τα συμπεράσματα είναι ότι τα τελευταία χρόνια η Αстуπάλαιο σαν καλοκαιρινός κυρίως προορισμός μαγνητίζει ποιοτικό τουρισμό όπως,

- οικογένειες 60% (συνήθως ομάδες 3-4 ατόμων),
- ζευγάρια 30% (ομάδες 2 ατόμων) και
- νεανικές παρέες 10% (ομάδες 2-3 ατόμων)



## 5. Αстуπαλίτικη πολιτιστική κληρονομιά

Σε αυτή την ενότητα θα δούμε αναλυτικά τα βασικά κριτήρια για αυτή την πτυχιακή εργασία. Πιο συγκεκριμένα, κάποια διαχρονικά παραδοσιακά μορφολογικά χαρακτηριστικά της εσωτερικής αρχιτεκτονικής των οικισμών της Αстуπάλαιας, αλλά και το πλούσιο χρωματολόγιο της γυναικείας παραδοσιακής στολής του νησιού.

### 5.1 Μορφολογικά στοιχεία κατοικίας

Γενικά εξωτερικά μορφολογικά στοιχεία

1. Η στέγαση των κτιρίων γίνεται με δώμα.
2. Οι όψεις των κτιρίων διαμορφώνονται σε επιμέρους τμήματα που πλησιάζουν τον κάρναβο και τις διαστάσεις των παραδοσιακών προτύπων. Κατασκευάζονται είτε από οποιοδήποτε υλικό επιχρισμένο υποχρεωτικά εξωτερικά με σοβά είτε από λιθοδομή η οποία μπορεί να ασβεστωθεί, να βαφεί ή να παραμείνει ανεπίχριστη χωρίς τονισμένους αρμούς. Στον τομέα Α της Χώρας της Αστυπάλαιας επιτρέπεται τα επιχρίσματα των όψεων να είναι λεία με πλατύ αρμολόγημα (σκλίβωμα). Απαγορεύεται η οποιαδήποτε είδους επένδυση των εξωτερικών όψεων του κτιρίου.
3. Τα εξωτερικά ανοίγματα δεν θα υπερβαίνουν το 20% της επιφάνειας των όψεων που αντιστοιχούν και να έχουν αναλογία πλάτους / ύψους για τα παράθυρα 1/1,5 ή 1/2, για τις πόρτες θα είναι 1/2 έως 1/2,5 για τις μονόφυλλες και 1/1,5 για τις δίφυλλες, με μέγιστο πλάτος 1,20 μ.
4. Τα κουφώματα επιβάλλεται να είναι ξύλινα ταμπλαδωτά ή καρφωτά.
5. Οι εξώστες σε πρόβολο (μπαλκόνια), κατασκευάζονται από μπετόν ή ξύλο (κατά τα τοπικά πρότυπα) και έχουν ορθογωνική κάτοψη.
6. Ο χρωματισμός στις εξωτερικές επιφάνειες των όψεων του κτιρίου να είναι από λευκό υδρόχρωμα ή ασβέστη σύμφωνα με τα πρότυπα της περιοχής. Ο χρωματισμός τμημάτων ή ολόκληρων των όψεων με άλλο χρώμα εκτός από λευκό, γίνεται μετά τη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Αιγαίου. Απαγορεύεται η οποιοδήποτε είδους επένδυση των εξωτερικών όψεων (λίθινες πλάκες, κεραμικά πλακάκια, κ.ά.)

Στοιχεία οικισμών παλαιότερων χρόνων σύμφωνα με την παράδοση:

Σκεπές - Μόνωση

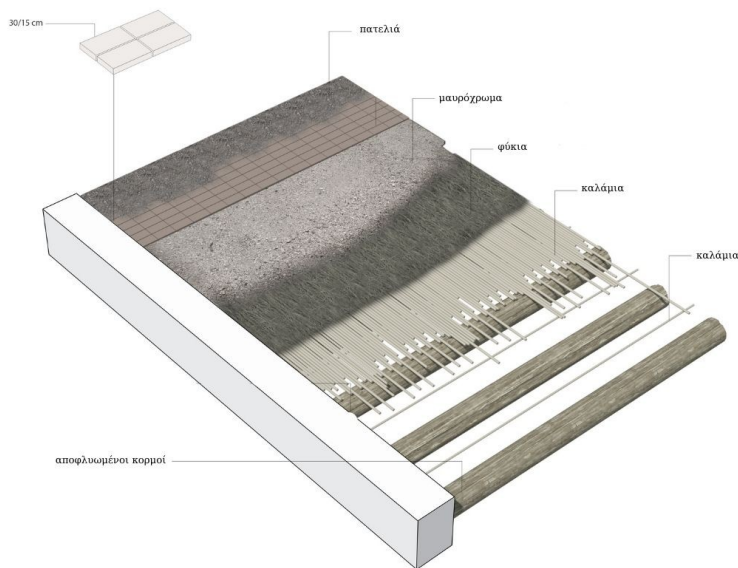
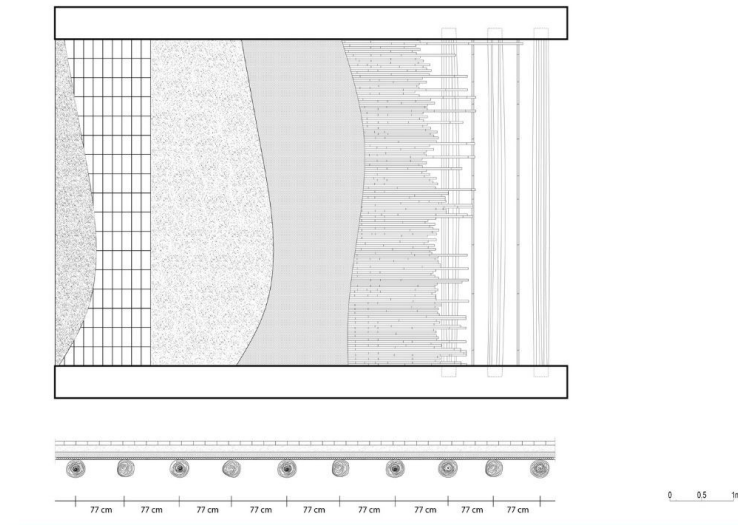
A) Σπίτια ανώτερων τάξεων

- Ξυλόγλυπτα ταβάνια, χρωματιστά

B) Σπίτια κατώτερων τάξεων

- Αποφλοιωμένοι κορμοί κυπαρισσόδεντρων
- Από πάνω κάρφωναν πλαγίως καλάμια ή τάβλες
- Από πάνω έβαζαν φύλλα ή θάμνους ροδοδάφνης
- Από πάνω έβαζαν το πρώτο μονωτικό στρώμα που ήταν φύκια(καλά ξεραμένα στον αέρα και στον ήλιο)
- Από πάνω έβαζαν την καλαθιά(μαυρόχρωμα που έφερναν από τα βουνά και με ειδική επεξεργασία γινόταν λάσπη)
- Και τέλος από πάνω έβαζαν το τελευταίο μονωτικό στρώμα(πατελιά)





Εικ. 20 Μόνωση σπιτιών κατώτερων τάξεων

### Πατώματα

A) Σπίτια ανώτερων τάξεων: Σανίδια παρκέ ή δίσσαλα (κεραμικές πλάκες με κυματοειδή μορφή)

B) Σπίτια κατώτερων τάξεων: Πατημένος πηλός και χαραγμένος ώστε να σχηματίζει πλακάκια

## Γενικά εσωτερικά μορφολογικά στοιχεία

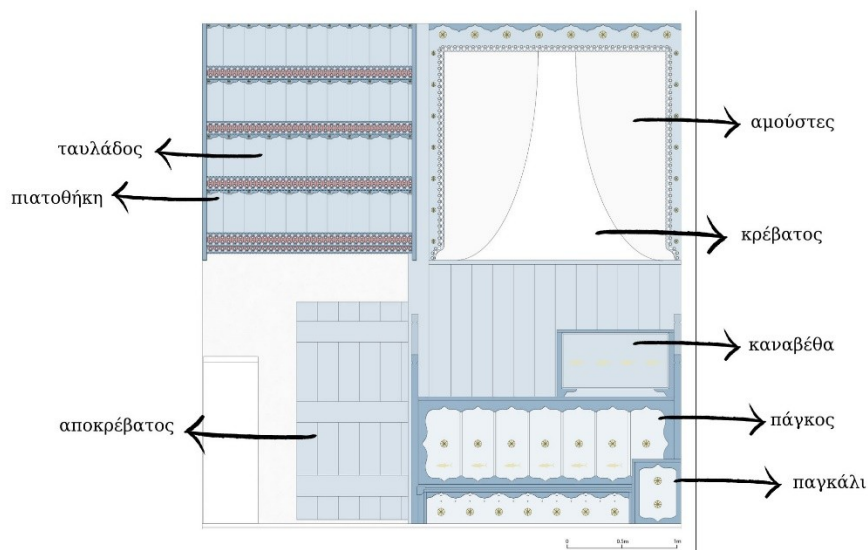
Παλιότερα τα σπίτια χαρακτηρίζονταν κυρίως λειτουργικά λόγω της ξυλογλυπτικής. Πιο συγκεκριμένα είχαν τον “κρέβατο”\* (χώρος που κοιμόταν το ζευγάρι). Δίπλα ήταν ο “ταυλάδος” (χώρος που κοιμόντουσαν τα παιδιά ή αποθηκευτικός χώρος). Μπροστά από τον “ταυλάδο” ήταν η “κριτζόλα” (πιατοθήκη-μια σειρά από ράφια, σε περίπτωση θανάτου ατόμου της οικογένειας τα γύριζαν ανάποδα για ένα χρόνο). Κάτω από την πιατοθήκη υπήρχε ο “αποκρέβατος” (μια μονόφυλλη πόρτα που μέσα αποθήκευαν σιτάρι, κριθάρι, λάδι κλπ.). Εκεί μέσα ασβεστώνανε πιο συχνά για καλύτερη απολύμανση του χώρου.

\*“Κρέβατος” : χρησιμοποιούσαν μια ιδιότυπη σκάλα

1° σκαλί: “παγκάλι” (λεπτό μακρυ ξύλο)

2° σκαλί: “πάγκος” (αποθηκευτικός χώρος)

3° σκαλί: “καναβέθα” (κασέλα, αποθηκεύανε τα πιο πολύτιμα αντικείμενα)



Εικ. 21 Εσωτερικά μορφολογικά στοιχεία



Εικ. 22 Παραδοσιακό δείγμα 1



Εικ. 23 Παραδοσιακό δείγμα 2



Εικ. 24 Παραδοσιακό δείγμα 3



Εικ. 25 Παραδοσιακό δείγμα 4

Επιπλέον, ένα ακόμη λειτουργικό στοιχείο που καθόριζε τις οικίες του παρελθόντος ήταν η “στέρνα”. Εξωτερικά έμοιαζε με πηγάδι, βρισκόταν στο υπόγειο και ο ρόλος της ήταν η συσσώρευση του βρόχινου νερού από την οροφή, μέσω ενός σωλήνα, με αποτέλεσμα τα ζώα να έχουν πάντοτε νερό να πιούν.

## 5.2 Γυναικεία παραδοσιακή φορεσιά

Προσωπικά μου έκανε εντύπωση η επιβλητική εμφάνιση της **γυναικείας παραδοσιακής φορεσιάς του νησιού**, η πολυτέλεια των υλικών, ο πλούτος των κεντημάτων και των κοσμημάτων, γι’ αυτό και την καθιστά ένα από τα δυο κριτήριά μου για την ανάπτυξη της ιδέας μου.

Κατά τον Άγγελο Δεληβοριά, είναι αδιαμφισβήτητο ότι τα νησιά του αρχιπελάγους διέπει μια ενιαία καλλιτεχνική παράδοση, αποτέλεσμα τόσο της φυλετικής τους ενότητας, όσο και της κοινής ιστορικής τους μοίρας. Η νησιώτικη μάλιστα καλαισθησία, στις γυναικείες φορεσιές, αποκαλύπτει όλο το εντυπωσιακό της ανάπτυγμα, με ανεξάντλητες μορφολογικές παραλλαγές και ανεξάρτητες μεταξύ τους **χρωματικές διαβαθμίσεις**.

Πασίγνωστες έκανε τις φορεσιές αυτές η Μαρίκα Μόντε Σάντο, όταν, εντεταλμένη από το ιταλικό Υπουργείο των Αποικιών, τις μελέτησε σαν μέρος μιας σειράς σπουδών των αποικιών στις αρχές του 1930.

### Χρυσομάντηλο ή σκολοπεντράτη (εικ.62)

Το όνομα χρυσομάντηλο το πήρε από το χρυσοκεντημένο και στολισμένο με μαργαριτάρια επιμετώπιο που την κάνει πιο εντυπωσιακή. Λέγεται και σκολοπεντράτη από το σαν σκολόπεντρα κέντημα του μανικιού. Αυτός ο τύπος αποτελείται από τα εξής μέρη, τα οποία περιγράφονται με τη σειρά που τα φορεί η Αστυπαλίτισσα βοηθούμενη οπωσδήποτε από κάποια γυναίκα):

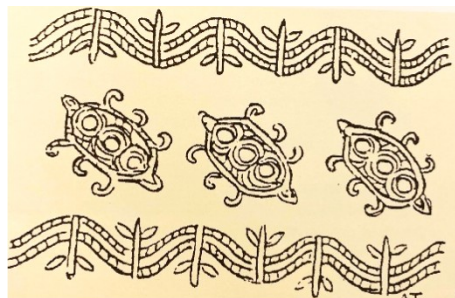


Εικ. 26

Οι **κόκκινες** χρυσοκέντητες κάλτσες και οι χρυσοκεντημένοι φελλοί. Οι κάλτσες (πλεκτές) έχουν πλατύ κέντημα κυρίως στο πίσω μέρος.

Το πουκάμισο ή τσοπουκάμισο είναι από άσπρο βαμβακερό υφαντό ύφασμα και μπορεί να χωρίζεται σε δύο μέρη: στο μπούστο και στο κορμί (κάτω μέρος).

Τα ξόμπλια (κεντήματα των μανικιών) λέγονται καλιαράτα, γιατί ανάμεσα στις κυματιστές σειρές που κατεβαίνουν από τον ώμο κεντιούνται οι καλιάρες (κατσαριδάκια) (εικ.27).



Εικ. 27

Η ποικιλία των χρωμάτων, είναι ευρύτερη απ' όπουδήποτε αλλού. Υπερίσχυσε το κόκκινο και το μαύρο, αλλά χρησιμοποιήθηκαν και άλλα χρώματα, όπως σκούρο και ανοιχτό **μπλέ**, πράσινο, **κίτρινο** (της ώχρας και λεμονί), **πορτοκαλί**, κερασί, **μωβ** και **απαλό χρυσό**.

Η φούστα έχει πιέτες και αποτελείται από δύο φαρδιά βολάν. Το πάνω φοδράρεται με κάμποτο, ενώ το κάτω με μάλλινο ύφασμα (χράμι).

#### Στολισμός της κεφαλής στο χρυσομάντηλο ή σκολοπεντράτη

Αυτός περιλαμβάνει τη σκούφια(εικ. 28), το χρυσομάντηλο, τις δύο μπόλιες, τις βελόνες, τα γαρύφαλλα και τα σκουλαρίκια. Η σκούφια είναι θολωτό τριγωνικό καπελάκι από σατέν ή βελούδο, σε χρώμα βουσσινί ή πράσινο, που φοριέται αφού τα μαλλιά έχουν χτενιστεί με ειδικό τρόπο.

Το χρώμα του σκολοπεντράτου κεντήματος των μανικιών είναι συνήθως πράσινο.



Εικ. 28

Πάνω στη σκούφια στερεώνεται μια κίτρινη μεταξωτή μπόλια, πολύ μακριά (3,50μ.). Κατεβαίνει προς το στήθος και γυρίζει πάλι προς τα πάνω σχηματίζοντας θηλιά. Οι δύο άκρες της μπορεί να είναι κεντημένες. Αμέσως μετά μπαίνει το χρυσομάντηλο που στερεώνει τη σκούφια και καλύπτει εν μέρει το μέτωπο.

#### Στολισμός της κεφαλής στα σκλέτα

Μέσα από τη σκούφια, μπαίνει ένα σκληρό στεφανωτό μπουμπάρι. Το μπουμπάρι αυτό, με τη σκούφια το συγκρατεί η πρώτη κίτρινη μεταξωτή μπόλια, που δένεται γύρω από το κεφάλι. Ακολουθεί η δεύτερη μπόλια, κίτρινη κι αυτή με κεντητές και κροσσωτές άκρες, η λεγόμενη κουρβεζούρι. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι τις μπολιές τις έβαφαν κίτρινες με τη ζαφορά που υπάρχει άφθονη στην Αστυπάλαια.



Εικ. 29 Παραδοσιακη στολή Αστυπάλαιας

## 6. Η πλατφόρμα Airbnb

Πρόκειται ουσιαστικά για μια ηλεκτρονική πλατφόρμα, που φέρνει σε επικοινωνία τον οικοδεσπότη με τον πελάτη, ενώ είναι ταυτόχρονα υπεύθυνη για την διεκπεραίωση της διαδικασίας της κράτησης. Η **Airbnb** αντιπροσωπεύει μία από τις μεγαλύτερες αγορές παγκοσμίως αξιοποιώντας μοναδικά μέρη για διαμονή προσφέροντας πάνω από εφτά εκατομμύρια καταλύματα. Ιδρύθηκε τον Αύγουστο του 2008 από τον Joe Gebbia, τον Brian Chesky και τον Nathan Blecharczyk στο Σαν Φρανσίσκο της Καλιφόρνιας. Τέλος, η ονομασία Airbnb είναι του αρχικού ονόματος Air bed and breakfast.

## 7. Η Ιδέα και η ανάλυση της

Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται η ευρύτερη διατύπωση της ιδέας, η ανάλυση για τα κριτήρια της προέλευσης της και η άμεση σύνδεση μεταξύ τους. Αρχικά η επιλογή της Αστυπάλαιας δεν ήταν τυχαία εφόσον υπάρχει χρόνια προσωπική σύνδεση. Επομένως, μετά από πολύ αναζήτηση και με την βοήθεια κατάλληλων ατόμων από το νησί αυτό, επιλέχθηκαν 3 υπάρχοντα κτίσματα, κάποια κατοικήσιμα και κάποια όχι, για την απεικόνιση και την δημιουργία της ιδέας.

Η πρόταση έχει γίνει με σκοπό την προωθήσει την **εμπορικότητας** των καταλυμάτων, μιας και τα στοιχεία δείχνουν πως οι ομάδες τουριστών που επισκέπτονται το νησί, σύμφωνα με ερευνά που προαναφέρθηκε, έχουν ανάλογα ποιοτικά και πολιτιστικά ενδιαφέροντα.

Η πρόταση αποτελεί λοιπόν, 3 Airbnb καταλύματα με έμφαση στην εσωτερική διακόσμηση, που είναι άμεσα συνδεδεμένη με την πολιτιστική κληρονομιά της Αστυπάλαιας. Πέρα από κάποια παραδοσιακά εσωτερικά μορφολογικά στοιχεία που θα υπάρχουν μέσα στα καταλύματα, θα δούμε επίσης patterns και χρώματα που κυριαρχούν στην γυναικεία παραδοσιακή φορεσιά του νησιού.

### 7.1 Τοποθεσία κτισμάτων



Εικ. 30 Τοποθεσία 3<sup>ων</sup> καταλυμάτων στο χάρτη



Τα καταλύματα βρίσκονται στην περιοχή του κάστρου, δηλαδή στα περίχωρα του κάστρου ή αλλιώς στη χώρα του νησιού.



Εικ. 31 Τοποθεσία 3ων καταλυμάτων

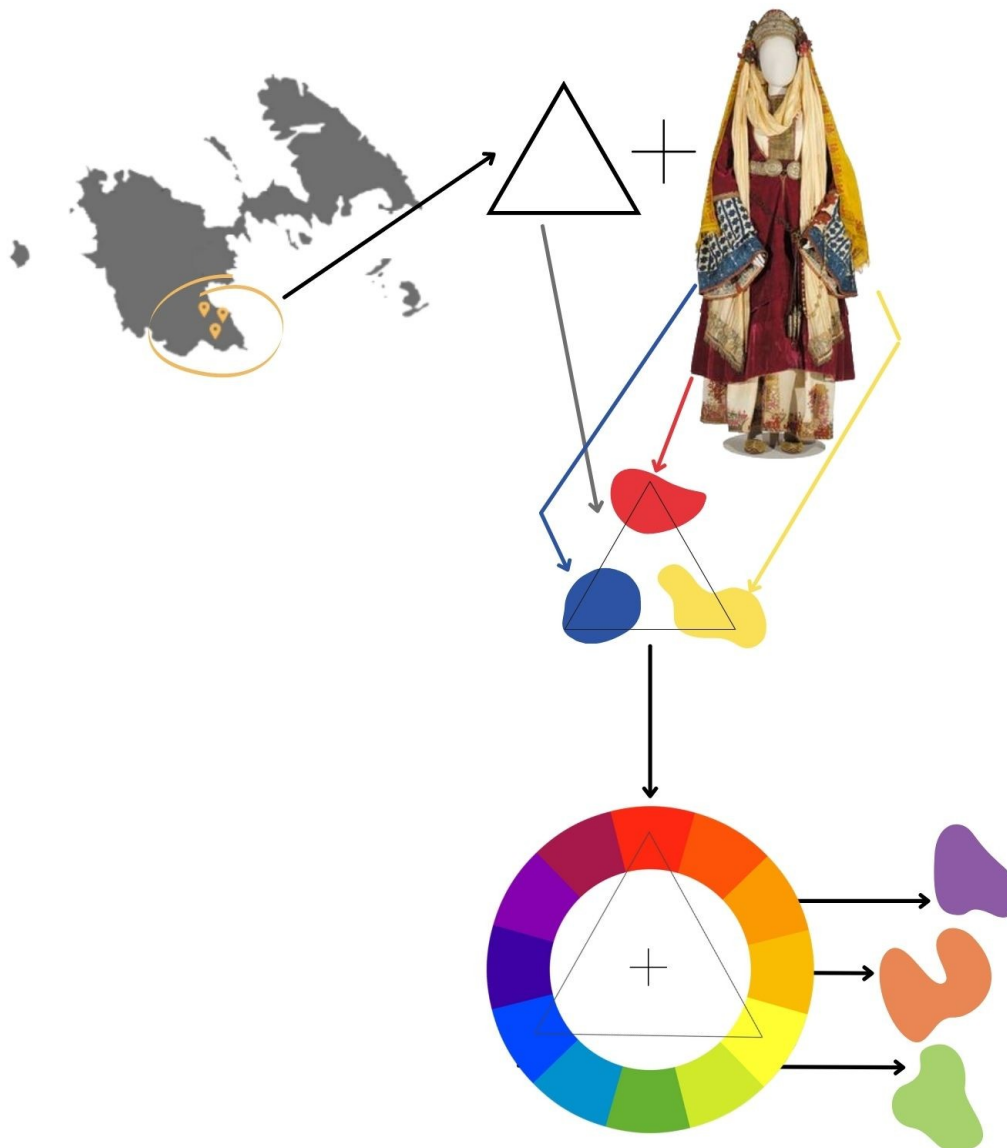
## 7.2 Σύνδεση μεταξύ των κτισμάτων

Η επιλογή αυτών των κτισμάτων έγινε για 3 βασικούς λόγους:

- Βρίσκονται το καθένα σε διαφορετικά επίπεδα, προς το ύψος του κάστρου(**3 επίπεδα**)
- Κοιτάζοντας τον χάρτη, οι αποστάσεις μεταξύ τους κυρίως περπατώντας, σχηματίζουν νοητικά ένα **τρίγωνο**.
- Διαφέρουν και τα 3 μεταξύ τους στην εσωτερική κατασκευαστική διάταξη, κάτι το οποίο βοήθησε στην ανάδειξη παραδοσιακών, μοντέρνων αλλά και των δύο στοιχείων μαζί.

### 7.3 Κριτήρια και ιδέα

Για την καλύτερη επεξήγηση της άμεσης σχέσης μεταξύ των κτισμάτων σχεδιάστηκε ένα moodboard:



Εικ. 32 Εικαστικό moodboard επεξήγησης της ιδέας

Στο παραπάνω moodboard παρατηρούμε τα δύο βασικά κριτήρια της χρωματικής παλέτας των καταλυμάτων. Πιο αναλυτικά, το τρίγωνο που σχηματίζεται νοητικά, όπως προαναφέρθηκε, σε συνδυασμό με την γυναικεία παραδοσιακή στολή και τα χρώματα που κυριαρχούν στην ενδυμασία αποτελούν την παλέτα. Τα χρώματα που κυριαρχούν ( ενότητα 5.2) είναι: το κόκκινο, το κίτρινο, το μπλε, το πορτοκαλί, το μωβ και το πράσινο.

Το κόκκινο, το κίτρινο και το μπλε είναι και τα βασικά χρώματα του χρωματικού κύκλου του Ίπτεν(εικ. 33), επομένως κάθε ένα κατάλυμα υιοθέτησε και ένα από αυτά(εικ. 31). Το πορτοκαλί, το μωβ και το πράσινο είναι, σύμφωνα με τον **χρωματικό κύκλο**, τα συμπληρωματικά χρώματα των βασικών. Γι' αυτό, λόγω της ευρύτητας του χώρου στα δύο από τα 3 καταλύματα(στο μπλε και στο κόκκινο), δημιουργήθηκαν εσωτερικά και επιπλέον ξεχωριστά καταλύματα ή χώροι άλλης χρήσης, υιοθετώντας αυτή τη φορά τα συμπληρωματικά χρώματα.



Εικ. 33 Ο Χρωματικός Κύκλος του Ίπτεν



Εικ. 34-36 Υπαρκτά σπίτια στην Αστυπάλαια με κίτρινα κόκκινα και μπλε στοιχεία,  
(Φωτογραφίες: Κονταξή Δάφνη)

8. Αρχιτεκτονικά σχέδια των Airbnb

**Red house:** Εικ. 37-40 φωτογραφίες του κτίσματος σήμερα



Νοτιοδυτική Όψη



Νοτιοδυτική & Νοτιοανατολική Όψη



Νοτιοδυτική Όψη



Νοτιοανατολική Όψη

Εικ. 41-43 φωτογραφίες του κτίσματος σήμερα



Βορεια Όψη

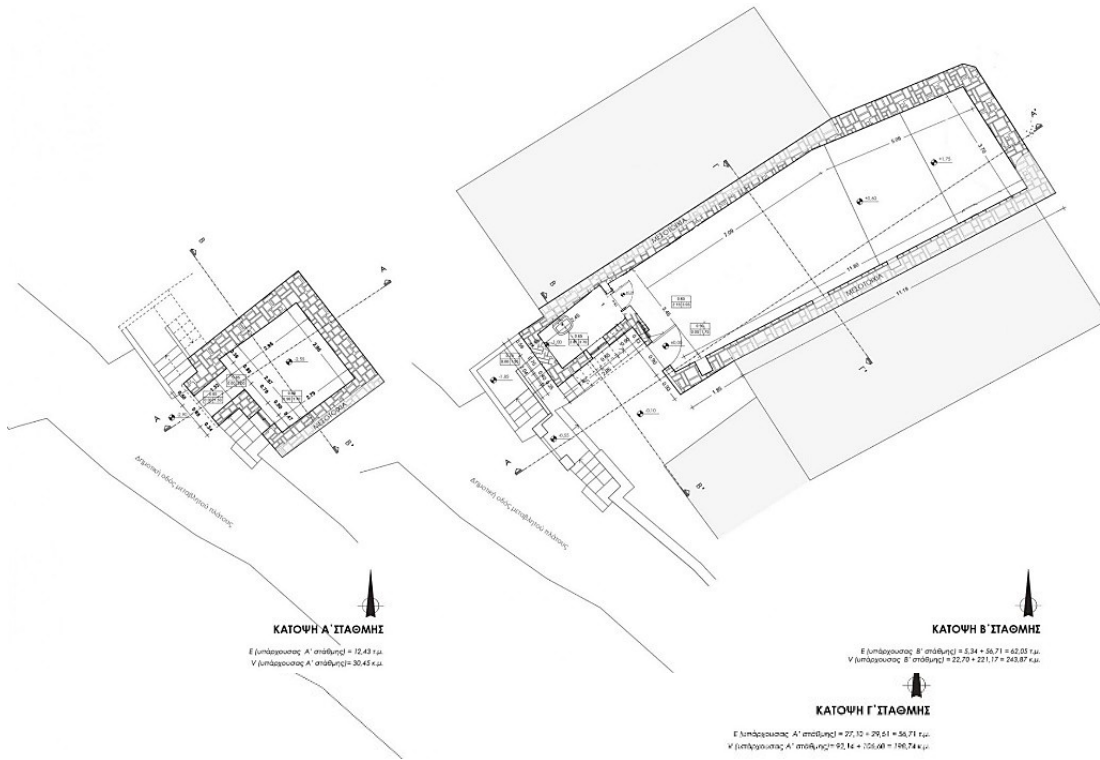


Βορειοανατολική Όψη

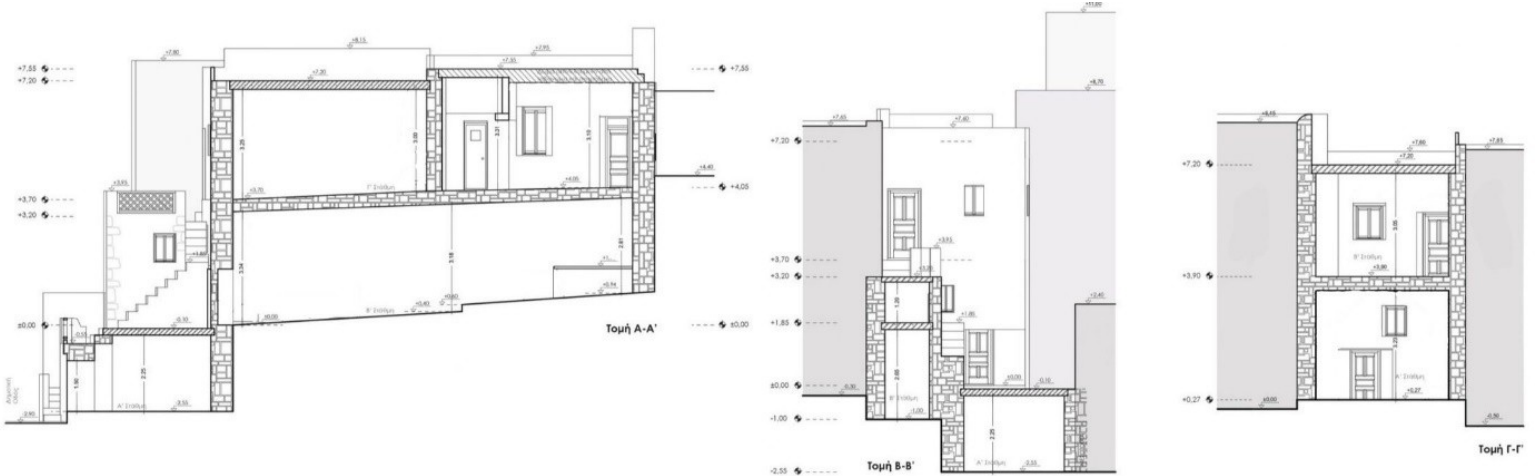


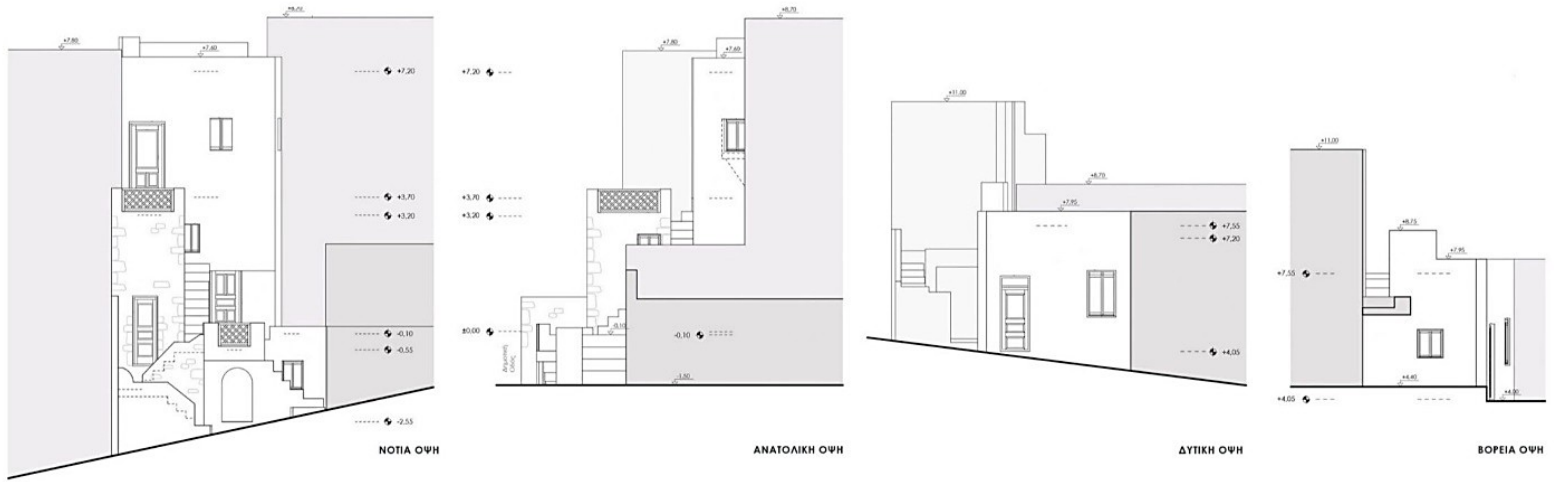
Νοτιοδυτική Όψη

Α' στάθμη: Purple store  
 Β' στάθμη: Red house  
 Γ' στάθμη: Green house



Α' στάθμη: Purple store  
 Β' στάθμη: Red house  
 Γ' στάθμη: Green house





**Yellow house:**

Εικ. 44-47 φωτογραφίες του κτίσματος σήμερα





Φωτογραφία 1 - Ανατολική Όψη



Φωτογραφία 2 - Ανατολική Όψη

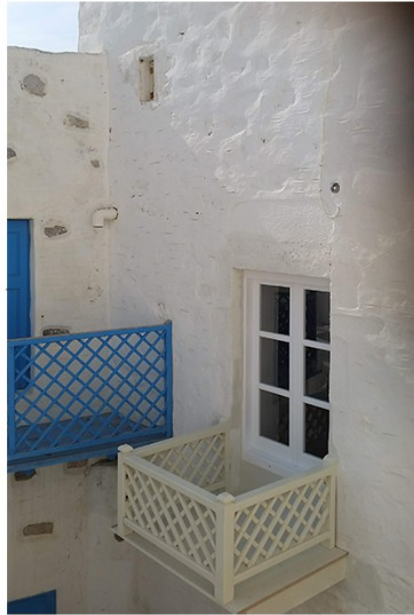


Φωτογραφία 3 - Νότια Όψη



Φωτογραφία 5 - Νότια Όψη

Εικ. 48-50 φωτογραφίες του κτίσματος σήμερα



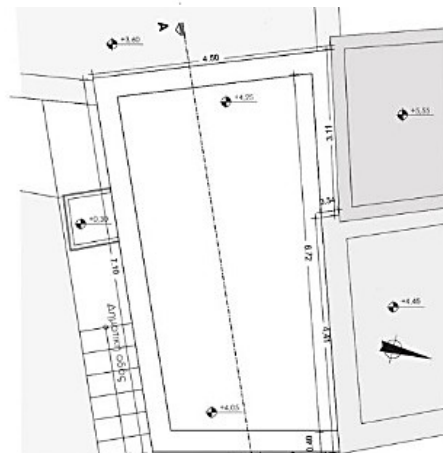
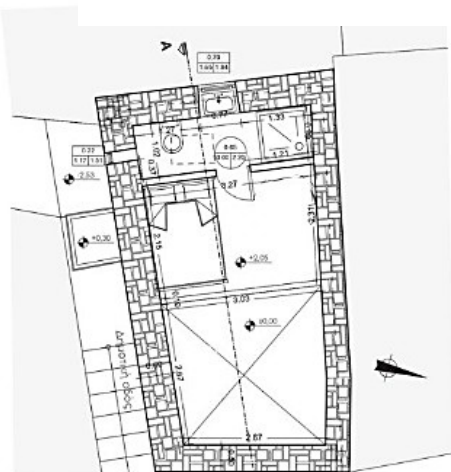
Φωτογραφία 4 - Νότια Όψη



Φωτογραφία 6 - Νότια Όψη



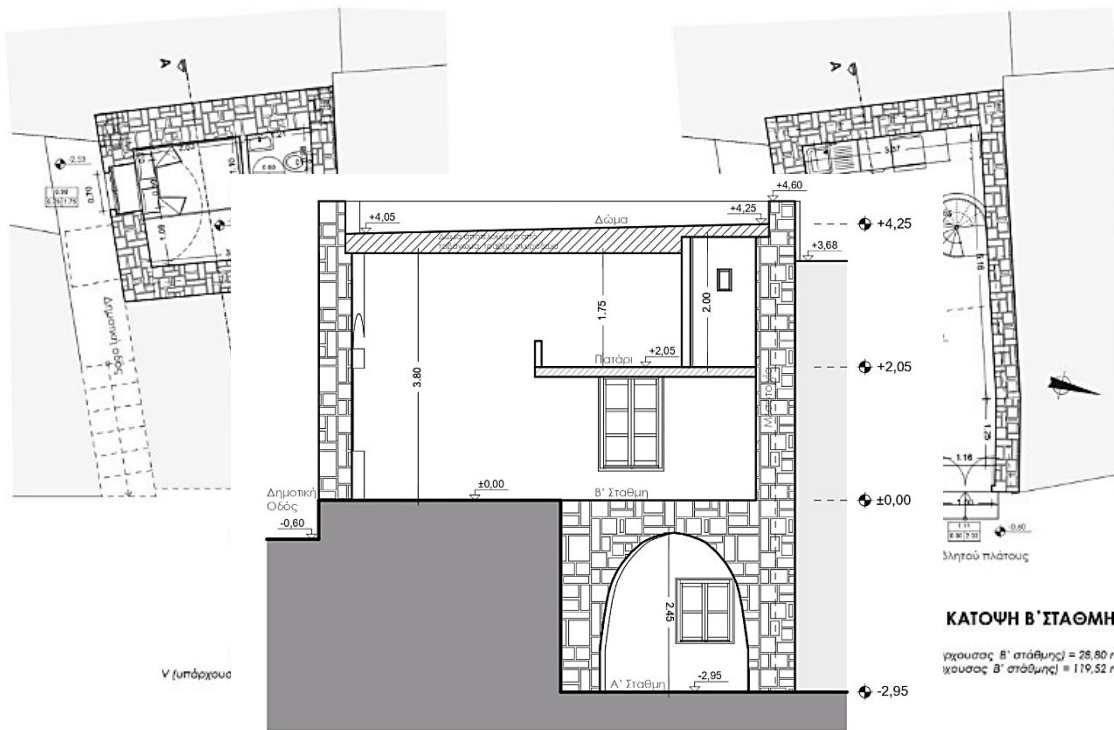
Φωτογραφία 7 - Δυτική Όψη



### ΚΑΤΩΦΗ ΠΑΤΑΡΙΟΥ Β' ΣΤΑΘΜΗΣ

Ε (παταριού Β' στάθμης) = 16.82 m<sup>2</sup>

### ΚΑΤΩΦΗ ΔΩΜΑΤΟΣ



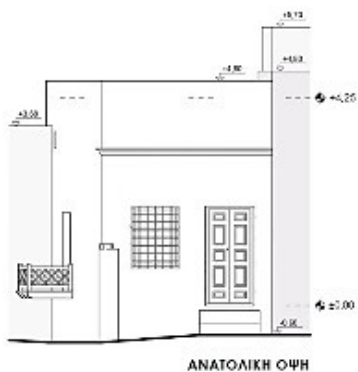
Ν (υπάρχουσα)

Δημοτική Οδός  
-0.60

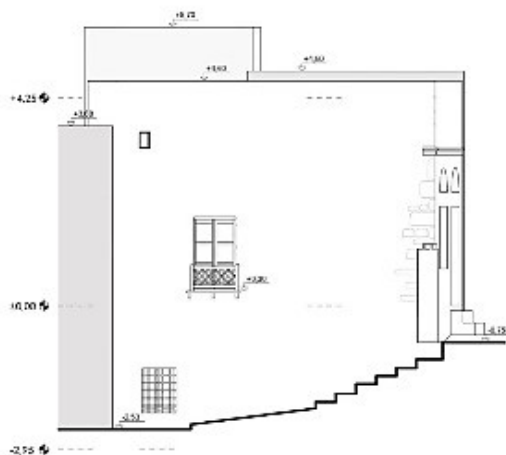
### ΚΑΤΩΦΗ Β' ΣΤΑΘΜΗΣ

εμβαδόν Β' στάθμης) = 28.80 m<sup>2</sup>  
εμβαδόν Β' στάθμης) = 119.52 m<sup>2</sup>

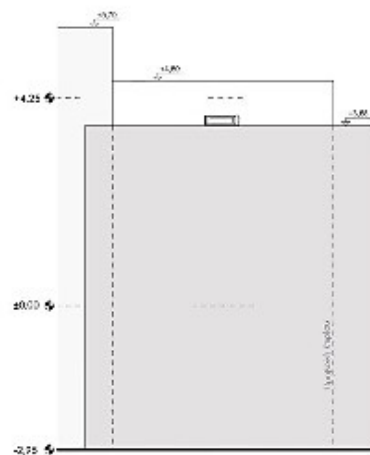
Τομή Α-Α'



ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ



ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ



ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ

**Blue house:**

Εικ. 51-52 φωτογραφίες του κτίσματος σήμερα



Εικ. 53-54  
κτίσματος σήμερα

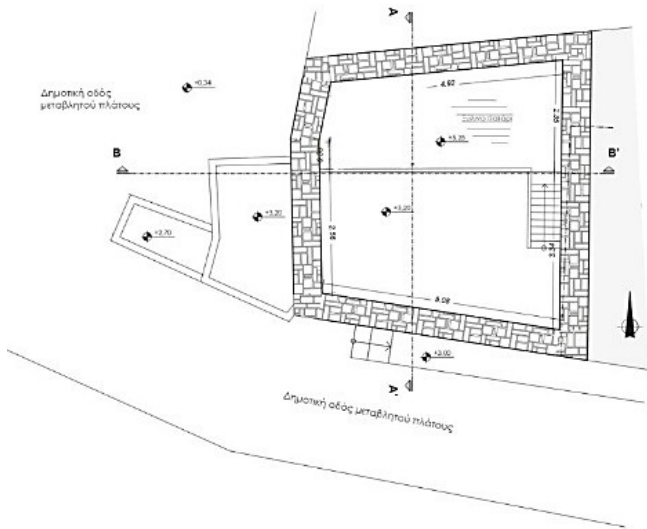


φωτογραφίες του



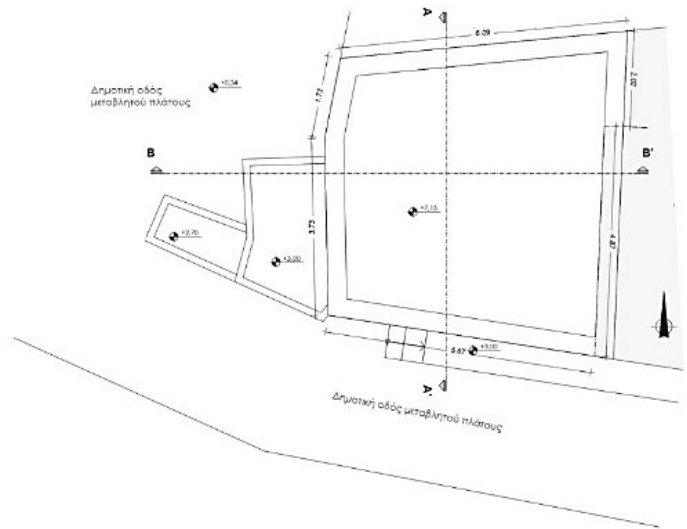


Α' στάθμη: Blue house  
Β' στάθμη: Orange house

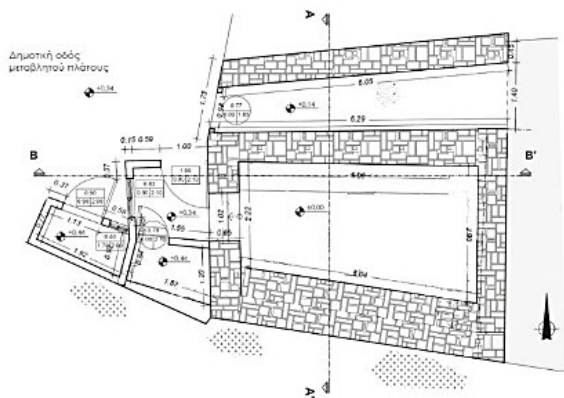


**ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΟΥ Β' ΣΤΑΘΜΗΣ**

Ε [παταριού Β' στάθμης] = 10,701μ.

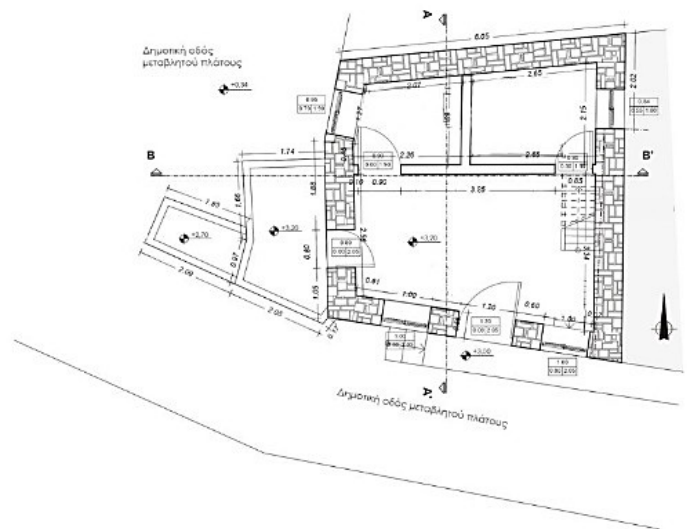


**ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ**



**ΚΑΤΟΨΗ Α' ΣΤΑΘΜΗΣ**

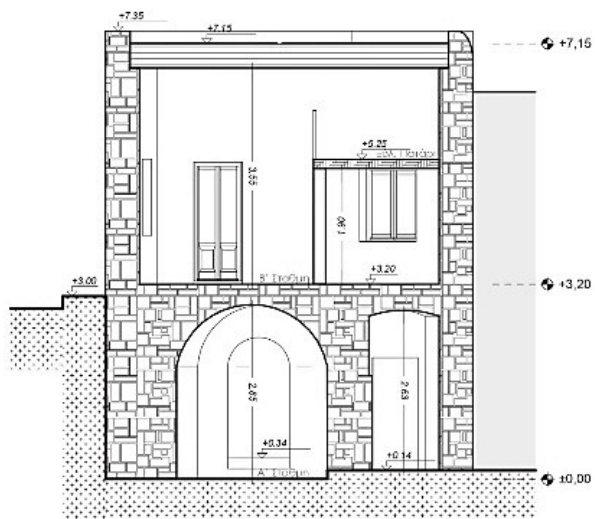
Ε [μπαράγκας Α' στάθμης] = 32,971μ.  
 V [μπαράγκας Α' στάθμης] = (2,26\*2) + (3,05\*2,86) + (2,38\*2,76) + (25,27\*3,20) = 102,20κμ.



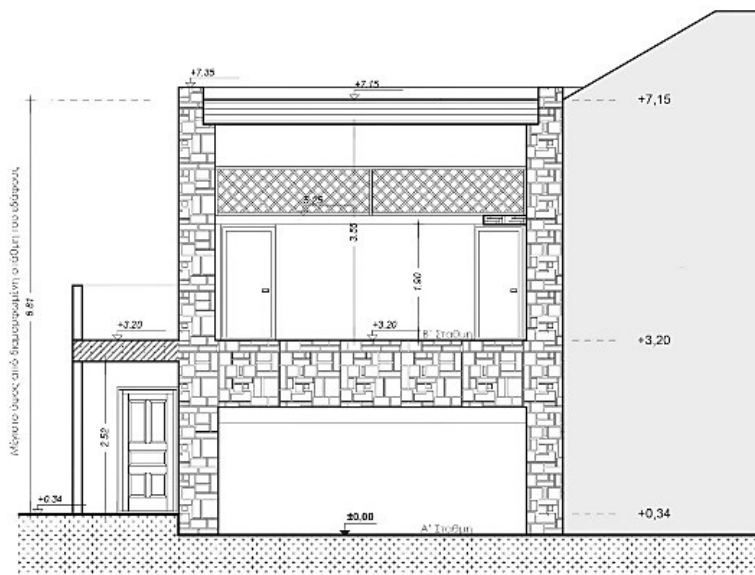
**ΚΑΤΟΨΗ Β' ΣΤΑΘΜΗΣ**

Ε [μπαράγκας Β' στάθμης] = 36,111μ.  
 V [μπαράγκας Β' στάθμης] = 142,631μ.

Α' στάθμη: Blue house  
 Β' στάθμη: Orange house



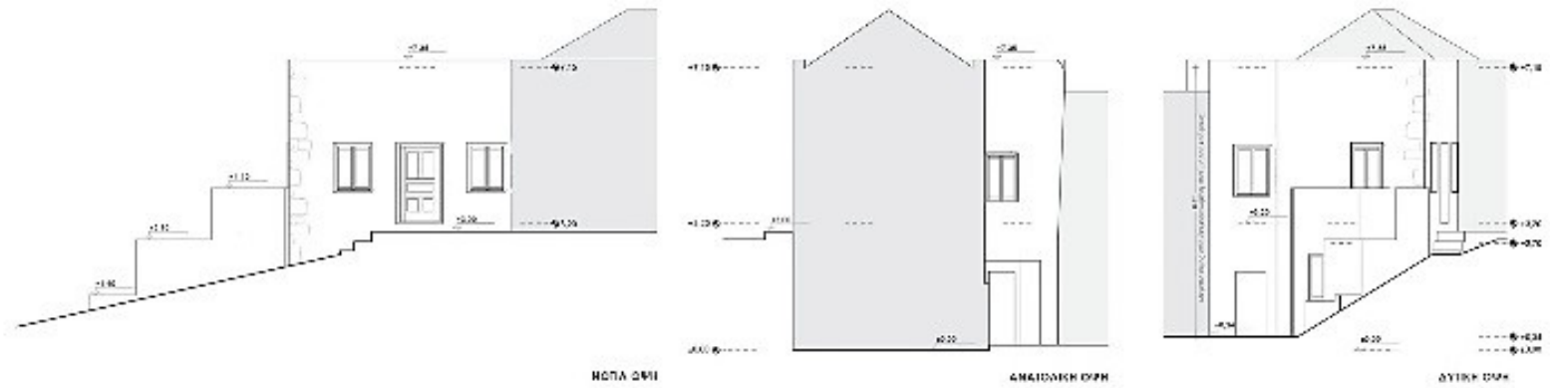
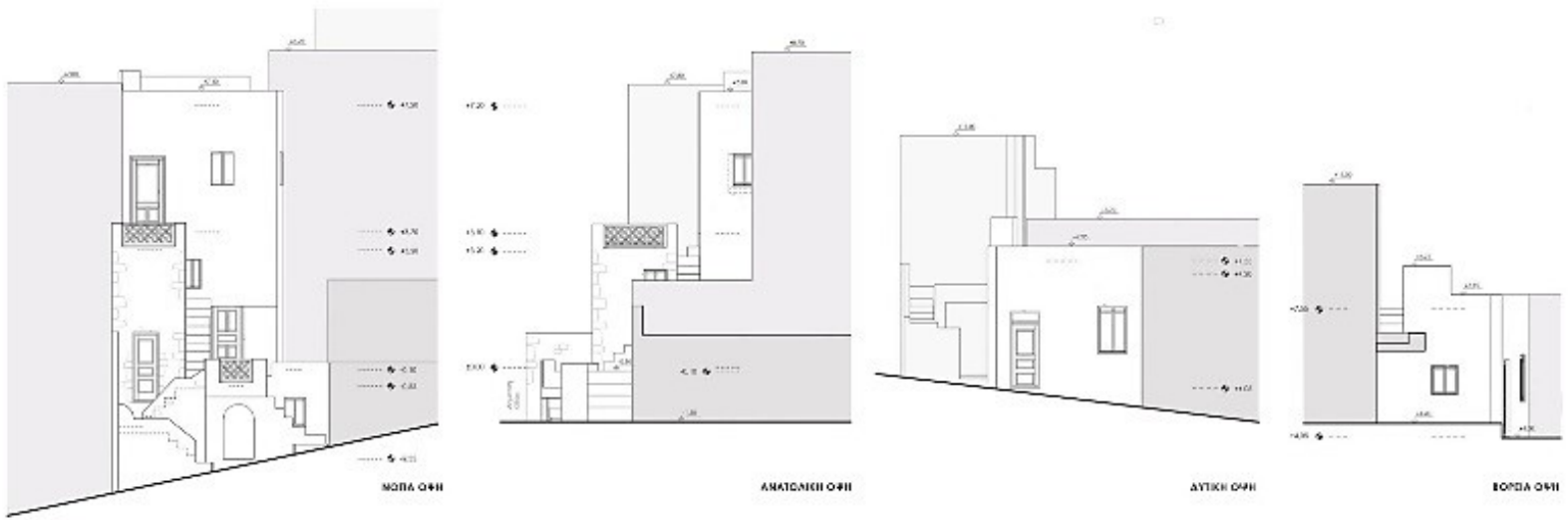
Τομή Α-Α'



Τομή Β-Β'

Α' στάθμη: Blue house

Β' στάθμη: Orange house



### 9. 3D Σχέδια



Red house:

- Α' στάθμη: μαγαζάκι με ρούχα και αξεσουάρ(μωβ)



Πατημένος πηλός

\*Στέρνα

Εικ. 55-57 3D Σχέδια Α' στάθμη, Red house

- Β' στάθμη: κόκκινο αirtbnb κατάλυμα(3-4 ατόμων)





patterns παραδοσιακής στολής





Εικ. 58-66 3D Σχέδια Β' στάθμη, Red house

- Γ' στάθμη: πράσινο airbnb κατάλυμα(3-4 ατόμων)



\*πιατοθήκη



\*αμούστες

\*κρέβατος

αναβέθα

άγκος  
αγκάλι

\*ταυλάδος



Εικ. 67-76 3D Σχέδια Γ' στάθμη, Red house

### Yellow house

- Α' στάθμη: κίτρινο airbnb κατάλυμα (1-2 ατόμων)

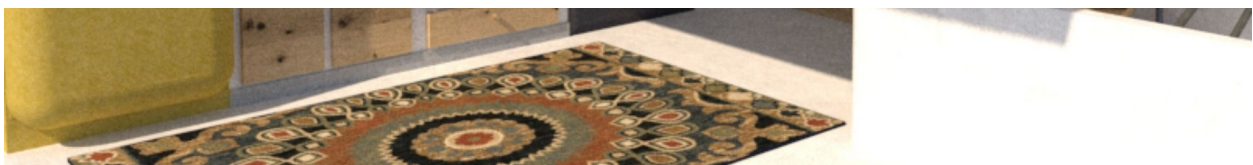




- Β' + Γ' στάθμη: κίτρινο αίθριο κατάλυμα (1-3 ατόμων)



patterns παραδοσιακής στολής







Εικ. 77-85 3D Σχέδια Β' + Γ' στάθμη, Yellow house

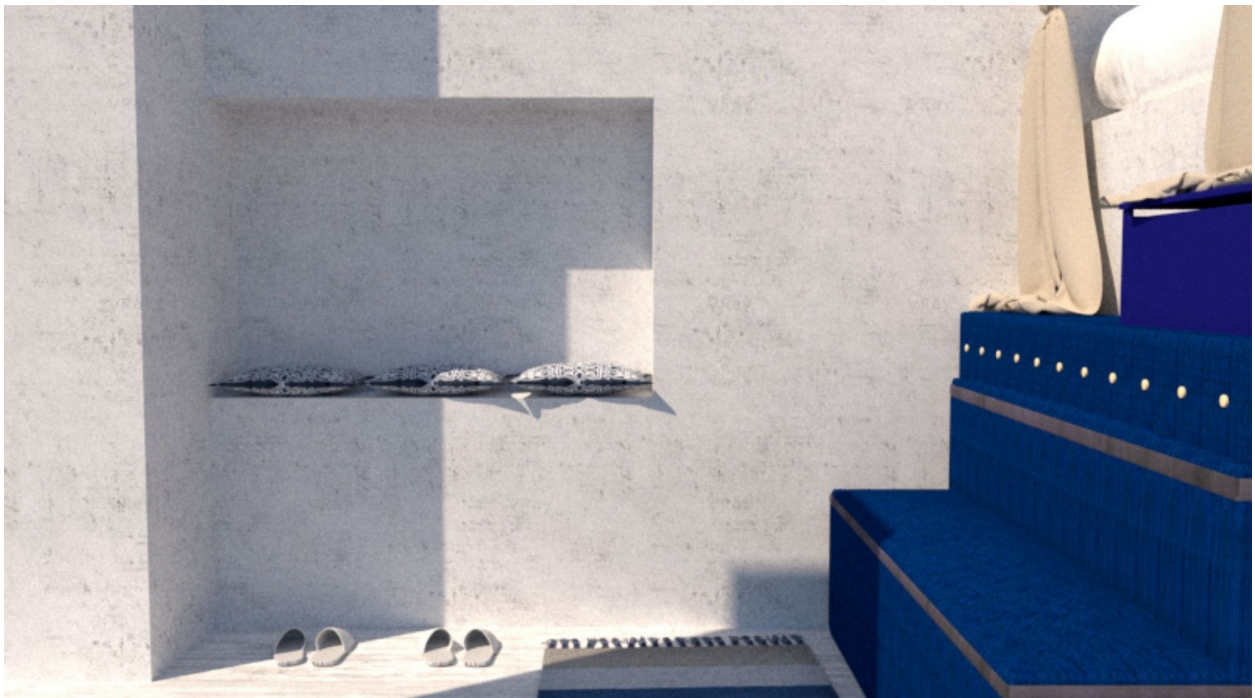
Blue house

- Α' στάθμη: μπλε airbnb κατάλυμα(1-2 ατόμων)



patterns παραδοσιακής στολής







\*αμούστες

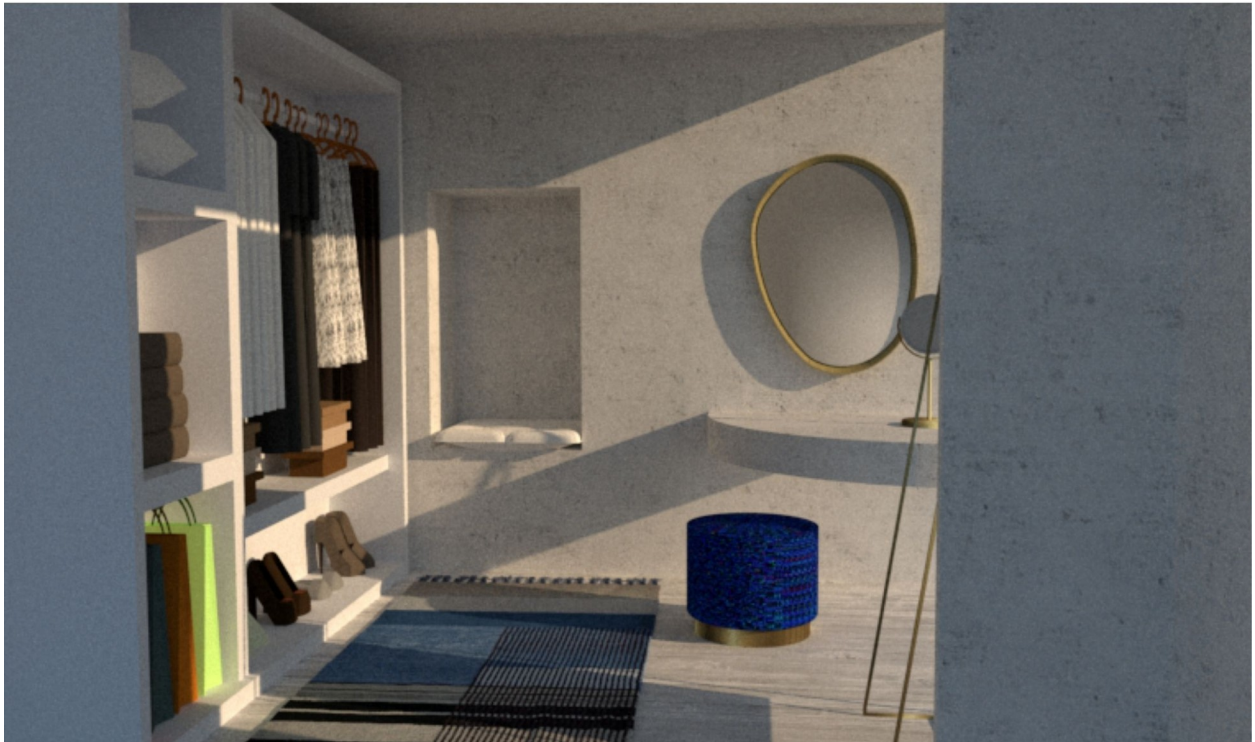
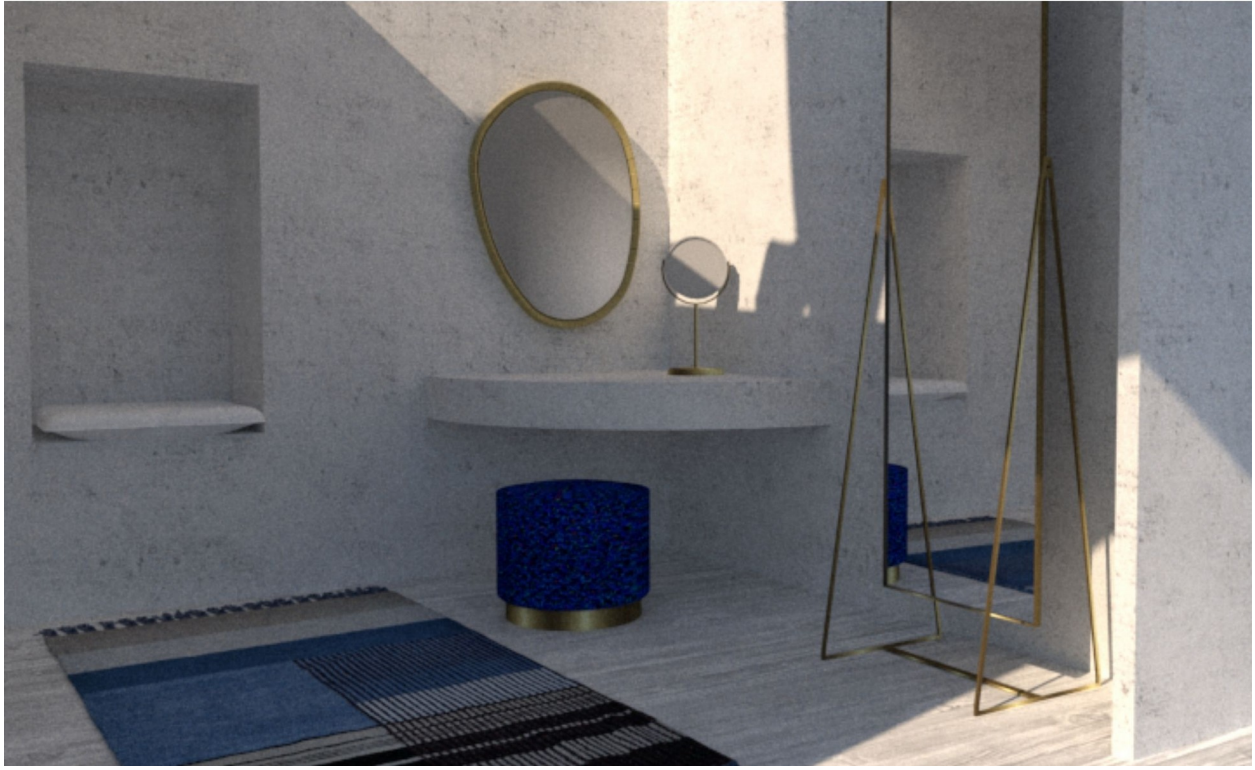
\*πιατοθήκη



\*ταυλάδος







Εικ. 86-97 3D Σχέδια Α' στάθμη, Blue house

- Β' + Γ' στάθμη: πορτοκαλί airbnb κατάλυμα(4-5 ατόμων)





↓  
patterns παραδοσιακής στολής





↓  
patterns παραδοσιακής στολής





patterns παραδοσιακής στολής



patterns παραδοσιακής στολής

## 10. Συμέρασμα

Με την ολοκλήρωση της παραπάνω εργασίας, προκύπτει πως η κεφαλαιοποίηση της τοπικής Αστυπαλίτικης πολιτισμικής κληρονομιάς, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της εσωτερικής αρχιτεκτονικής των καταλυμάτων φιλοξενίας, είναι μια ιδέα που θα βοηθήσει τον τοπική κοινωνία να αναπτυχθεί ακόμα πιο γρήγορα. Η ποιότητα του τουρισμού της Αστυπάλαιας εφάπτεται απόλυτα με την συγκεκριμένη πρόταση, αναδεικνύοντας το ρόλο των παραδοσιακών στοιχείων στις εκσυγχρονιστικές πρωτοβουλίες. Αυτή η αντίθεση είναι και το κύριο ζητούμενο για τις μελλοντικές προσπάθειες ανακαίνισης και βελτίωσης των τοπικών καταλυμάτων, που με βεβαιότητα μπορούμε να πούμε πως θα δώσουν πνοή στην ήδη πολύ σημαντική τουριστική δραστηριότητα της περιοχής.



## 11. Βιβλιογραφία / Πηγές

Πολλά από τα στοιχεία που αναφέρονται στην παραπάνω πτυχιακή εργασία, είναι εξηγήσεις και αφηγήσεις στο πρόσωπό μου, των ίδιων των κατοίκων της Αστυπάλαιας, οι οποίοι μετέφεραν τις γνώσεις τους σχετικά με την παράδοση και ανάπτυξη των κατοικιών στο νησί τους τελευταίος 2 αιώνες.

Σύγγραμμα “Αστυπάλαια Ιστορία και Ιστορίες”, Ελευθέριος Φιλήμων Ξανθός

Σύγγραμμα “Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική, Δωδεκάνησα - Κρήτη”, Μέλισσα

<https://www.kathimerini.gr/k/travel/865813/astypalaia-i-petaloyda-toy-aigaiou/>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%83%CF%84%CF%85%CF%80%CE%AC%CE%BB%CE%B1%CE%B9%CE%B1#%CE%A0%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B5%CF%82>

<https://astypalea.net/el/politismos/history>

<https://www.kastra.eu/castlegr.php?kastro=astypalaia>

<https://www.iefimerida.gr/eidiseis>

Διπλωματική εργασία Γερούκη Ειρήνη, Γιαννοπούλου Αθανασία, “ Ιστορική και πολεοδομική εξέλιξη του οικισμού της Αστυπάλαιας”

Αθηνάς Ταρσούλη: Δωδεκάνησα. Αθήνα 1948

Ιωάννας Παπαντωνίου: Ελληνικές τοπικές ενδυμασίες. (Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα). Ναύπλιο 1996

Άγγελου Δεληβοριά: Η παραδοσιακή τέχνη των νησιών του Αιγαίου. (Τόμος: το Αιγαίο επίκεντρο ελληνικού πολιτισμού )

Αγγελικής Χατζημιχάλη: Λεύκωμα εθνικών ενδυμασιών. Τόμος Α' 1948. Τόμος Β' 1954,

Roderik Taylor: Embroidery of the greek islands. (δακτυλογραφημένο κείμενο. Μετάφραση Μαίρης Κουρτέση)

Λούλας Παπαμανώλη: Το παραδοσιακό κόσμημα στα Δωδεκάνησα. Έκδοση: EOMMEX

<https://artclassproject.com/%CF%84%CE%B1-%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%B1-%CF%83%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%BB%CE%B7%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%87%CF%81%CF%8E%CE%BC%CE%B1/>

